

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

A LEHETŐSÉGEK KIHASZNÁLÁSA

A magyar agrárágazatban jelentős szerepet játszanak a kisebb gazdaságok. A bennük rejlő termelői, foglalkoztatási, piacra lépési lehetőségek azonban nincsenek kihasználva. Miközben az árutermelő mezőgazdasági tevékenység alapvetően a nagyobb léptékű gazdaságokra alapozódik, az agrártermelők azon csoportjai is figyelemre érdemesek, amelyek szerényebb keretek között gazdálkodhatnak. A különféle termelői körök igényeihez igazodva ösztönözni és segíteni kell őket, hogy lehetőségeiket kiaknázhassák. Erről beszélgettünk Elek Sándorral, a Budapesti Corvinus Egyetem docensével, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem dékánhelyettesével.

Hogyan értékeli a mezőgazdaság lehetőségeit?

A kirajzolódó tendenciák szerint közzgazdaságilag megváltozóban van a mezőgazdaság helyzete. Az agrártevékenység gazdasági szerepe, jövedelemtermelő képessége felértékelődőben van. A világban ugyanis jelentős agrár áremelkedés következett be, amely várhatóan folytatódni fog. Mégpedig jórészt az ázsiai kereslet bővülésének húzóhatására, illetve a mezőgazdasági termények (például gabona) energetikai célú felhasználása miatt.

Ez utóbbi egyfelől a környezetvédelmi lobbi hatására, de elsősorban az Egyesült Államok stratégiája miatt valószínűsíthető, amely részben mezőgazdasági nyersanyag

felhasználásával, otthoni forrásból kívánja biztosítani az üzemanyag-szükségletet.

Milyen az agrárágazat pozíciója a magyar nemzetgazdaságban?

A magyar mezőgazdaság jelentős potenciállal rendelkezik, gazdasági és társadalmi értelemben egyaránt. Amikor erről beszélünk, akkor nem csupán az agrárágazatnak a GDP-ben játszott szerepére, az ország exportteljesítményéhez való hozzájárulására, az élelmiszeripari feldolgozás háttérének biztosítására kell gondolni. És nem is csak arról van szó, hogy hazánkban magas a mezőgazdasági művelésre alkalmas területek, azon belül is kiemelkedő a szántóföldek hányada, továbbá rendelkezésre áll a szakképzett munkaerő

„Az agrártermelőknek azokat a csoportjait is segíteni kell, amelyek kisebb léptékben gondolkodhatnak, ez nemcsak gazdasági, hanem társadalompolitikai kérdés is.”

Elek Sándor

és az eszközellátottság is elfogadható színvonalú. Arról is szó van, hogy nem csupán a nagyobb volumenű piaci kibocsátásra képes termelői kör lehetőségeit célszerű kihasználni az agrárpotenciálnak azt a részét is, amely az önellátásra termelők, az önellátáson túl kisebb-nagyobb felesleget a helyi piacra vivők, a kisebb árutermelő családi gazdaságok működtetésében, a háztáji gazdálkodás újjáélesztésében rejlik. Ez utóbbiak ugyanis fontos szerepet játszhatnak a szegényebb társadalmi csoportok lecsúszásának megakadályozásában, talpon maradásának vagy felemelkedésének segítésében, illetve a helyi piacok, azaz a lokális kereslet részbeni kielégítésében, s adott esetben a feldolgozók kiszolgáltatásában.

Hogy állunk e szélesebb értelemben vett agrárpotenciál kihasználásában?

Magyarországon az elmúlt évtizedekben egyfajta habitusváltás volt megfigyelhető a mezőgazdaságot illetően. Az a szemlélet, amely a mezőgazdálkodást - nemzeti identitásnak részeként - egy pozitív dolognak tekintette, mára jelentősen megkopott. Ez nem véletlen, hiszen természetszerűleg csökkent a mezőgazdálkodással foglalkozók száma, a rendszerváltás után pedig duális birtokszerkezet alakult ki. A nagyobb, hatékonyabb gazdaságoké lett a főszerep, az európai hagyományos árutermelő családi gazdaságokból kevés van, az egykori háztáji gazdálkodók száma - akiknek a fele árutermelő volt - csökkent, árutermelő szerepük visszaszorult.

Ugyanakkor a legkisebb gazdaságokban, amelyek korábban részben a piacokon is meg tudtak jelenni, még az önellátás szerepe is egyre inkább visszaszorul. Az a jelenség figyelhető meg, hogy a munkaerőpiaci lehetőségektől viszonylag távol eső vidékeken, ahol magas a szakképzetlenség aránya és léteznek kisebb gazdaságok, a munkaképes lakosság gyakran műveletlenül hagyja a földeket, és a boltokban, városokban vásárolja meg azokat a terményeket, amelyeket maga is előállíthatna.

Mivel függ össze a szóban forgó jelenség?

Azzal magyarázható, hogy Magyarországon a mezőgazdaság iparosodottabb volt, mint Kelet-Európában általában, a hagyományos önellátás kultúrája az elmúlt évtizedekben háttérbe szorult, a kilencvenes években viszonylag nagyvonalú segélyezési rendszer épült ki, például a munkanélküli ellátások területén, a kárpótlás során földhöz jutottak jelentős hányada pedig vagy eladta, vagy nem használja területét, másrészt bizonyos térségekben a romló közbiztonsági viszonyok között nagyon kockázatosá vált a termelés.

Így napjainkra itthon irracionálisan alacsony szintre szűkült a kisebb - az önellátásra koncentráló, vagy változó mértékben piacra is szállító - gazdaságok tevékenysége.

Akad-e ettől eltérő nemzetközi példa?

Romániában például, különösen a tradicionális agrárvidékeken - például a Székelyföldön - sok, jó részt önellátásra, illetve szerényebb mértékű árutermelésre berendezkedett kisebb gazdaság jött létre. Ennek több oka van.

A földtulajdon reprivatizációjára került sor, korábban élelmiszerhiány volt, nem alakítottak ki olyan színvonalú segélyezési rendszert, mint nálunk, így a földművelésnek sokkal inkább megélhetési célja lett. Ez nem változott lényegesen az uniós tagság, illetve az elmúlt évek válsága következtében sem. Az agrárszerkezet csak kis mértékben módosul, a falusi társadalomban zömmel azok jutottak földhöz, akik ragaszkodnak is hozzá. „Külsők” alig vásárolhatnak földet. Ez problematikus is lehet, mert így a nagyobb léptékben gondolkodók sem tudnak megfelelő ütemben bővíteni. Tehát nagyszámú, nagyon kicsi gazdaság tevékenykedik, amelyek nem igazán hatékonyak, de tulajdonosaik nem tudnak mással foglalkozni: marad az önellátás és a helyi termelői piacokra termelés.

Hogyan használhatók ki a hazai kisgazdasági körben meglévő lehetőségek?

Magyarországon persze más a helyzet. A szektorban, a kisgazdaságok különféle csoportjainak lendületbe hozásával, a már említett gazdasági és társadalmi potenciál kihasználását kellene elérni. Azt, hogy a segélyezés helyett ösztönözött legyen az önellátó és helyi piacra termelés. Például az óvoda, az iskola a helyi termelőktől szerezzen be termékeket, regionális piacok jöjjenek létre, amelyeken nem kell olyan szigorú szabályoknak megfelelni, mint az élelmiszer lánc más pontjain. Amennyiben a kisgazdaságok piaci szereplőivé válnak, akkor termelői tanácsadáshoz jussanak hozzá, és legyen integráló szervezet, amely a piaci igényekhez igazítja tevékenységüket. A fiatal gazdák segítségével - akik már komolyabb árutermelő csoportot jelentenek, hiszen magas képzettségűek, határozott elképzelésekkel rendelkeznek - vonzóvá lehet tenni a mezőgazdálkodást.

Az eltérő karakterű szereplők igényeihez igazodó gazdálkodási környezet, szabályozók, intézmények, támogatások, hitelhez jutási lehetőségek szükségesek tehát. A mezőgazdálkodás előtt megnyíló lehetőségek kihasználására azokat is ösztönözni kell, akik az elmúlt egy-másfél évtizedben leszoktak a gazdálkodásról.

Összegezve, miközben világos, hogy nálunk az árutermelő mezőgazdaság súlypontját a nagyobb léptékű gazdaságok jelentik, az agrártermelőknél azokat a csoportjait is segíteni kell, amelyek kisebb léptékben gondolkodhatnak: nem szabad veszni hagyni, hogy önellátó lehetőségeiket kihasználják, illetve, hogy az árutermelő státusz felé legyenek fejleszthetők. Ez nemcsak gazdasági, hanem társadalompolitikai kérdés is.

Milyen lépések látszanak szükségesnek az érintett kisgazdálkodók mozgásba hozatalára?

Az önellátásra termelő kisgazdaságok esetében elsősorban az ösztönözottség erősítésére, az esetleges szabályozási korlátok lebontására kell hangsúlyt fektetni. Így a segélyezés rendszere helyett az agrártevékenység előmozdítását érdemes segíteni, a falusi állattartás korlátozását enyhíteni kell. Egyúttal vetőmagra, tenyészállatokra és bizonyos fokú szaktanácsadásra is igényt tart ez a gazdaságcsoport. A már felesleget is előállító, a termelői piacokra lépő (részben családi) gazdaságok esetében már valamiféle integráló szervezetet is szükség van, amely koordinálja, hogy mit termeljenek, és azt miként vigyék a piacra.

Esetükben kisebb összegű hitelekre is igény lehet, amelyek feltételei és eljárásrendje könnyen átlátható, illetve a kamatok és a biztosítékok támogatási segítséget kapnak. Erre a célra az Agrár Széchenyi Kártya is alkalmasnak látszik, amíg kisebb parcellák esetében államilag ösztönözött birtokrendezést lenne célszerű kezdeményezni. Fontos szerepe lehet a háztáji gazdaságok újjáélesztésének is, amelyre már van kormányzati szándék.

Mi segítheti a nagyobb léptékben gondolkodó kisgazdaságokat?

A nagyobb léptékű árutermelő (családi) kisgazdaságoknak is szükségük van segítségre. Jellemzően néhány termékre specializálódtak, képesek beruházásra, de sokszor problémát jelent a földhöz jutásuk. Előnyben lehetne részesíteni őket, hogy az állami földalapról bérlethez jussanak, vagy vehessenek belőle. Így a pozíciójuk is erősödhetne, ami hitelképességüket is javítaná. De mindenképpen szem előtt kell tartani, hogy az agrárszektor nagyobb és kisebb szereplői számára is biztosítani kell a hozzáférhető banki forrásokat. Természetesen a termelők más-más csoportjai eltérő hitelintézeti megközelítést, banki termékeket igényelnek, továbbá élhetnek az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott kezességvállalás lehetőségeivel.

A SZÖVETKEZETI HITELINTÉZETEK STABILIZÁLÓ SZEREPE

A nemzetközi pénzügyi és gazdasági válság nemcsak az európai, s így a hazai szövetkezeti modell stabilitását mutatta meg, de felértékelte a hosszú távú stratégiai szemléletre építő felelős szövetkezeti bankmodell szerepét is. A szövetkezeti bankok teljesítménymutatói a legtöbb európai országban meghaladják

a bankszektor átlagát, és így a szövetkezeti hitelintézetek a nemzeti bankrendszerek legstabilabb pillérévé váltak Európában.

A szövetkezeti bankszektort kevésbé viselte meg a válság. Mindez a felelőség - szolidaritás - ügyfélközelség elvei alapján felépülő

szervezeti működés és vállalatirányítási rendszer ellenálló-képességével, az üzleti modell teljesítménymutatókban látható rugalmasságával és stabilitásával magyarázható.

A szövetkezeti hitelintézeti alapelvek a következők:

- tag- és ügyfélközpontúságon alapuló szervezeti modell, amely megalapozza a hosszú távú tervezési szemléletet;
- demokratikus vállalatirányítási modell, amely bevonja a tagságot a döntéshozatalba;
- erős, alulról építkező ellenőrző mechanizmus;
- konzervatív kockázatkezelési gyakorlat, amely egyrészt az alulról érkező kontroll, másrészt a hálózati ellenőrzés, a betétes- és intézményvédelmi alapok megléte eredményeként formálódik ki.

A szövetkezetek vállalatirányítási rendszere a konzervatívabb, a tradicionális bankolás elvárásainak, valamint a tag- és ügyfélközpontúság elveinek megfelelően szerveződött.

A helyben gyűjtött források bázisán, a helyben kihelyezett (tőketartalék képzésén alapuló) hitelezés áll a középpontban.

Az alapelvek és a stratégia következménye, hogy az európai takarékszövetkezetek teljesítménymutatói (például jövedelmezőség), az esetek túlnyomó részében a válság előtt és alatt is stabilak voltak és maradtak, más mutatók esetében pedig a takarékok kedvezőbb képet is mutattak (például tőkésítettség), mint a kereskedelmi bankok.

A költség/bevétel arányokat tekintve a szövetkezeti szektor átlaga nem rosszabb a kereskedelmi bankokénál.

A szövetkezeti hitelintézetek költséghatékonysága a válságot megelőző évtizedben javuló tendenciát mutatott, részben a hálózat konszolidációjának köszönhetően.

Néhány országban (Ausztria, Svájc, Hollandia) az átlagosnál jobb költséghatékonysággal működtek a szövetkezeti bankok.

Az előbbi tényezők a működési biztonság mellett nemcsak a fenntarthatóság, de egyben a hosszú távú üzleti siker garanciái is.

Széchenyi Agrár kártya
„Jövet-menet”

BusinessCard Takarékbank
Széchenyi KÁRTYA
5209
MasterCard

MAGYAR TAKARÉK
A HAZAI BANK

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek

www.magyartakarerek.hu

ERŐS CSALÁDI HÁTTÉRREL

Szépen kiépített tanya, kis majorról Szentkirály határában. Ez a központja annak a családi gazdaságnak, amely 100 hektár szőlőültetvényen, és 20 hektár szántóföldön termel. Fejlődése kiegyensúlyozott, töretlen. Három fogalomba – tőke, tudás, tapasztalat – sűrítendő a sikeres gazdálkodás lényege. Tudással és tapasztalattal a család tagjai rendelkeznek, a tőkét – hitel formájában – a kecskeméti Fókusz Takarékszövetkezet biztosítja a gazdaságnak.

Igazi családi gazdaság a Revuczy Béla által irányított, százhektáros szőlőn alapuló vállalkozás. Az „igazi” és „családi” jelzőn értendő a nem kis szellemi tőkét felmutató háttér: az egykor fogathajtó sikereket is magának tudó tulajdonos édesapja állatorvos és maga is gazdálkodó, a feleség Revuczkyné Járfás Diána a jogi diplomája mellett a gödöllői Szent István Egyetem európai uniós agrárszakértői szakát is elvégezte, nem beszélve arról, hogy az édesanyja agrárközgazdász, aki a könyvelést látja el, s a szülők maguk is gazdálkodnak. Így aztán nem véletlen, hogy a stratégiai kérdések a családi asztalnál dőlnek el. Az már szinte természetes, hogy a házaspár a Kecskeméti Kertészeti Főiskola mezőgazdasági vállalkozói képzésén is részt vett.

- Induláskor, 1999-ben, a fiatal gazdáknak kiírt pályázaton indultunk, ami révén egy százhektáros, egybefüggő szőlőterületet sikerült megvásárolnunk - idézi fel a kezdeteket Revuczy Béla. - Mondhatom, hogy a nulláról indultunk, hiszen az ültetvényen kívül lényegében nem volt semmink, nem voltak gépeink, eszközeink. Az első gép, amit megvásároltunk egy MTZ traktor volt. Az akkori kedvezőbb gazdasági helyzetnek is köszönhető, hogy

sikeresek voltak az első évek. Bár nem volt rossz állapotban az ültetvény, uniós támogatással fajta szerkezetváltást hajtottunk végre. 2005-től folyamatosan cseréltük le a korábbi fajtákat a piaci igényeknek jobban megfelelő, korszerűbb fajtákra. Egykor Zalagyöngye, Kunleány, és Jubileum 75 fajta volt a területen, ezeket kezdtük új, minőségi kategóriás szőlőkre cserélni. A Zalagyöngyével kezdtük, amelyet a Cserzei Fűszeres és a Cabernet Franc váltott fel. Utána a támrendszer teljes cseréjét is végrehajtottuk a Kunleány szőlőnél, ahol az ültetvény megmaradt. Ezt követően a Jubileum 75 fajtát cseréltük Zweigelt fajtára. Mindezt 75%-os támogatási intenzitású uniós pályázattal valósítottuk meg, ami nagyon nagy segítséget jelentett. Az első beruházást a Fókusz Takarékszövetkezet hitelével, és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességével hajtottuk végre. Utána is maradtunk a takarékszövetkezetnél és az alapítvány által nyújtott készfizető kezességnél.

Mivel a pályázatokhoz előírt önerőt, és a teljes összeget előre kell finanszírozni, azóta is állandó partnerei vagyunk a pénzintézetnek. Személyes a kapcsolatunk, ismernek minket,

és ami külön fontos, értik az elképzeléseinket, s bíznak azok megvalósításában.

Volt idő a vállalkozásnak és a banknak összezokni, hiszen Revuczyék sorozatban több pályázaton indultak. Erről a következőket mondta a családfő.

- Fő célunk a gazdaság gépesítése volt. Arra törekedtünk, hogy saját gépekkel végezzük a munkát. Mivel 2007-től kedvezően alakultak a támogatások, egyrészt az elavult gépeket lecseréltük, másrészt újakat vásároltunk. Így a korábban pályázat útján beszerzett három MTZ traktort, az EMVA pályázat segítségével sikerült korszerűbb John Deere és Claas típusú erőgépekre cserélni. Vásároltunk nyolc szőlőszállító csillét, mély-műtrágyázót, kapáló-szőlőkifúvó gépet, tárcsát, fűkaszát, rendszert, bálázót. Nagy beruházást valósítottunk meg 2004-ben, amikor megvettük az önjáró szőlőszüretelő kombájt. A betakarító gép nem csupán a kézi munkaerő kiváltása miatt költségkímélő megoldás, hanem alapvető a szüret időpontjának megválasztása szempontjából. Mivel a szőlő termését értékesítjük, a szőlő cukorfoka alapján fizetik az árat, ezért nagyon fontos a legjobb piaci ár kivárása, hiszen a napfényes napok teltével a cukorfok napról-napra emelkedik, így minden újabb nap forintokban mérhető. Ez viszont nem engedi meg a hosszú szüretet. A géppel optimális időpontban gyorsan betakarítható a termés. A kezdetekben egy közeli pincészettel volt hosszú távú szerződésünk, aminek keretében felvásárolták a szőlőt. Az idén nyitottunk új piacok felé is, több helyre értékesítünk.

Mivel a szőlő évente egyszer terem, vagyis egyszer van árbevétel, ahhoz, hogy biztonságos legyen a gazdálkodás a klasszikus mon-

„Maradtunk a takarékszövetkezetnél és az alapítvány által nyújtott készfizető kezességnél.”

Revuczy Béla

dás szerint egy termésnek a bankban, egynek a pincében, s egynek a tőkén kell lennie. Ez a mai gazdasági körülmények között álom, viszont az egyszeri árbevétel tény. Hogyan elensúlyozzák ezt a helyzetet a gazdaságban?

- kérdeztük Revuczy Bélát.

- Idejében felismertük, hogy több lábon kell állni, valamilyen formában diverzifikálni kell a tevékenységet. Ezért birtokfejlesztési céllal 2008-ban közvetlenül a szőlők mellett 20 hektár szántót vásároltunk, ahol szántóföldi zöldségtermesztést folytatunk, a vetésciklus betartásával elsősorban burgonyát termelünk. A burgonya - lévén alapvető élelmiszer - árbevétele alkalmas arra, hogy kiegyensúlyozza a pénzügyi gazdálkodást. De ez a hatás természetesen csak akkor érvényesül, ha nem kell a betakarítás után azonnal eladni a termést. Indokolt volt tehát egy tároló építése is, ahol raktározható a burgonya, lehetővé téve ezzel az értékesítési időpont megválasztását. A kertészeti ágazat fejlesztését célzó pályázat segítségével sikerült egy 600 négyzetméteres burgonyatárolót építeni. Így most már a teljes termőterületünk 120 hektárra nőtt, az infrastruktúra egy tároló épülettel bővült, és nem utolsósorban évközben is jutunk árbevételhez.

Már a jövőt sejteti, hogy a családfő a közel múltban Budafokon, a Soós István Borászati

Technikumban szőlész-borász és üdítőipari technikus minősítést szerzett, felesége pedig a Pécsi Tudományegyetemen a jogász diplomát kiegészítve megszerezte az európai uniós borjogi szakjogász képesítést.

- A távlati megoldás egy pincészet kialakítása. Úgy számolunk, hogy a termőre forduló ültetvények termését a jövőben már csak kisebb részben értékesítjük. A befolyt árbevételből elindítjuk a feldolgozást. Talaly megpróbáltunk saját felhasználásra egy kevés bort készíteni. Büszkén mondhatom, hogy a Syngenta cég által szervezett országos borversenyen a Zweigelt bronzérmet, a Cabernet Franc oklevelet kapott. A sikereken felbuzdulva beneveztünk a Kecskeméti város

és környéke termelői borversenyre, ahol a térségi bortermelők mérették meg nedűiket, s ott a Cabernet Franc ezüstérmet, a Zweigelt ismét bronzérmet kapott. Mindez biztatást és erőt ad a további fejlesztésekhez. Egy „kézműves” borászatot képzelünk el. Azt látjuk, hogy a piacok egyre inkább megfizetik az egyediséget, a gazda gondosságát, a szakértelmet, ami a borban testesül meg. Az emberek ismerni akarják a bor történetét a tőkétől a palackig. Szóval minőségi borokat szándékozunk előállítani. Gazdasági oldalról nézve pedig hosszú távon körvonalazódik egy, a piaci igényekhez alakított, bő termést ígérő, környezetkímélő technológia alkalmazása mellett is jövedelmező gazdálkodás. Marketing stratégiát kell kialakítani ahhoz, hogy eltaláljuk a fogyasztók ízlését, s azt adjuk, amire igény van. Széles skálán mozog ez az igény, ki kell használni az igényességet, a divatot, a luxus termékek iránti vonzódást és még sok-sok más kívánalmat. Nem biztos, hogy egy év alatt megvalósítjuk a terveinket, de úgy látjuk, hogy kezd a támogatási struktúra is a borászatok felé fordulni, az idén is volt egy nagyon kedvező borászati támogatás.

Mindezek mögött, és a vállalkozó mellett ott a család, elsősorban a feleség, aki szakdolgozatában a következőket fogalmazta meg: „A fontos és fordulópontot jelentő döntések mindig közösen születnek. Tisztán kell látni azt, hogy az üzleti élet felgyorsult. Nem elég a szakmai és a gyakorlati tudástár a szőlőtermesztés területén, birtokában kell lenni a jogi, közgazdasági, adminisztratív és egyéb ismereteknek is. Az üzemvezetés során kulcsfontosságú az intelligencia és az alkalmazkodóképesség mind a piaci viszonyokhoz, mind a partnerekhez. Azért tud jelentős eredményeket felmutatni a Revuczy vállalkozás, mert ötvözik a család szakmai tudását a tagok kommunikációs készségével és kreativitásával.”

SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI PROGRAMOK

A Vidékfejlesztési Minisztérium 2010-ben indította el a támogatott szerkezetátalakítási programokat a zöldség, gyümölcs és dohány ágazatokban. E programok legfőbb célja a kiemelkedően nagy kézimunka igényű mezőgazdasági területeken a foglalkoztatás bővítése, a vidéki munkahelyek védelme és megtartása. A szerkezetátalakítási programokban, 2010-ben és 2011-ben több mint 1100 dohánytermelő, közel 5700 hektárral, és mintegy 700 zöldség- és gyümölcsstermelő kb. 7200 hektárnyi termő-

területtel vett részt. A gazdálkodók a dohány szerkezetátalakítási támogatás segítségével 2010-ben 5,7 millió munkaóra, míg a 2011. évben 6,3 millió munkaórnyi foglalkoztatást biztosítottak, és fizették meg a munkavégzés utáni járulékokat. A zöldség, gyümölcs szerkezetátalakítási támogatás felhasználásával a gazdák 2010-ben 4,5 millió munkaóra, míg 2011-ben 6,2 millió munkaóra keretében biztosították a foglalkoztatást, és fizették meg a munkavégzés utáni járulékokat. A programoknak köszönhetően jelentősen csökkent a zöldség-gyümölcs, illetve a dohánytermelő ágazatban a fekete munkavégzés.

A programok eredményeit elemezve, illetve a zöldség, gyümölcs ágazat felől érkező igényeket mérlegelve, az agrártárca 2012-től megteremtette annak lehetőségét, hogy újabb zöldség-, gyümölcsstermeléssel foglalkozó gazdálkodók is csatlakozhassanak a programhoz. Így több mint 600 zöldség-, gyümölcsstermelő, közel 4100 hektár területtel jelezte belépési szándékát a támogatási konstrukcióba. A tárca 2012-től elindította a kérésű szerkezetátalakítási programot is, amelynek legfőbb célkitűzése a munkahelyek megőrzése mellett az ágazati beruházások ösztönzése, valamint az ott dolgozók szakmai képzettségének fejlesztése. A program indulásakor közel 12 ezer támogatási kérelem érkezett be. A kérelmezők több mint fele vállalta, hogy gazdaságát beruházásokkal fejleszti.

MEGALAKULT A HÁZTÁJI MUNKABIZOTTSÁG

A háztáji szektor feltérképezésére és népszerűsítésére szakmai munkabizottság jött létre. A testület élén miniszteri biztos áll. A vidékfejlesztési minisztérium célja ugyanis az, hogy erősödjön a ház körüli állattartás, s hogy új konyhakertek és gyümölcsösök jöjjenek létre.

A háztáji termelés korábban szerves része volt a vidék életének. Egykor a 10 milliós magyar sertésállomány felét a háztáji gazdálkodás adta. De még ma is sokan foglalkoznak kertészkedéssel, s vannak, akik nemcsak önellátásra termelnek. A bizottság feladata, hogy újra erőre kapjon a háztáji gazdálkodás.

A háztáji termelés visszaszorulásához az eddigi önkormányzati rendeletek is hozzájárultak: sokhelyütt tiltották a ház körüli állattartást. A kormány egy közelmúltbeli döntése korlátozza az önkormányzatok tiltási jogát. Ezzel nagyobb lehetőség nyílt a háztáji gazdálkodás szélesebb körű újjászervezésére.

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

A vidékért kezekeskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Kálmán Imre u. 20.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és garancia-konstrukciókról, valamint
- segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők:

- üzletviteli tanácsadás,
- mezőgazdasági szaktanácsadás,
- hitelkérelmek összeállítás,
- pályázati tanácsadás.

Hívja a 06 40 200 771-es kék számot, vagy keressen minket a tanacsadas@avhakft.hu e-mail címen.

AGRÁRTÁMOGATÁSOK FOLYÓSÍTÁSA

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) számos támogatás folyósítását kezdi meg, illetve bonyolítja le a 2012. év utolsó heteiben.

- A baromfi- és a sertéstartók számára az eredetnél 20 százalékkal több forrást biztosítanak az állatjóléti támogatások keretében.

A baromfitartók 4,8, míg a sertéstenyésztők 7,2 milliárd forintot kapnak erre a célra.

- A szőlőültetvények szerkezet-átalakítási támogatása keretében mintegy 1300 hektár új ültetvény telepítésére nyílik lehetőség.

A 2012/2013-as borpiaci évben kb. 3,2 milliárd forint támogatási forrást használnak fel erre a célra. Így a 2011/2012-es borpiaci évben elvégzett ültetvény-fejlesztéssel együtt összesen hozzávetőlegesen 4400 hektár ültetvény-terület megújítása válik lehetővé.

- A mezőgazdasági területek erdősítésére 1,4 milliárd forint támogatást kap több mint 2300 gazdálkodó.

A védett, őshonos, és veszélyeztetett állatfajták genetikai állományának megővésére mintegy 600 gazdálkodó, összesen 1,1 milliárd forint támogatást vehet igénybe.

A juh- és kecskeállomány elektronikus jelölésére 3500-an kapnak 72 millió forintot.

- A területalapú támogatás előlegének első részét, 135 milliárd forintot az MVH 2012. október közepén három nap alatt már kifizette a gazdálkodóknak.

2012. november végén az a kb. 2000 gazdálkodó kapja meg ezt a támogatást - összesen mintegy 2 milliárd forintot - akik a hivatallal való egyeztetések után váltak jogosulttá a támogatásra.

A területalapú támogatások második részlete 2013 januárjában válik esedékessé.

- A különleges tejtámogatás első részletét 2012. október elején kapták meg a gazdák, míg a második részlet átutalását az MVH 2012. decemberében indítja el, 2500 gazdálkodónak 6 milliárd forintot utalnak át.

UNIÓS PÁLYÁZATI TÁMOGATÁSOK

Több uniós támogatási konstrukció esetében a közeljövőben kapják meg a támogatási határozatokat a nyertesek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivataltól (MVH).

- A fiatal gazdák támogatására hatalmas volt az érdeklődés. A 2012. augusztus közepi határidőig 3300 kérelem érkezett be az MVH-hoz. A támogatási igény meghaladta a 20 milliárd forintot. A rendelkezésre álló forrás megszabott korlátai miatt, a pályázók közül most mintegy 900-an nyertek el támogatást.

A különböző többletforrások felkutatása után, 11,6 milliárd forintos támogatást lehet szétosztani a pályázók között.

- Az élelmiszeripari beruházások támogatására csaknem 280 kérelem érkezett be. Azok támogatására eredetileg mintegy 5 milliárd forint állt rendelkezésre. A 150 jóváhagyott pályázat forrásigénye 8,1 milliárd forint. Az MVH erőfeszítéseket tesz a hiányzó 3,1 milliárd forint támogatási forrás előteremtésére.

- Az állattartó telepek korszerűsítésének negyedik üteme esetében 51 milliárd forintos

támogatás áll rendelkezésre, amelyet az MVH várhatóan további forrásokkal egészíti ki, mert az elfogadott pályázatok forrásigénye ennél jóval nagyobb.

A TANYA- FEJLESZTÉSI PÁLYÁZAT NYERTESEI

2012. november közepén megszületett a döntés az ez évi Tanyafejlesztési Program nyertes pályázatairól.

Az idén második alkalommal meghirdetett programban 205 pályázó nyert, összesen mintegy 1,5 milliárd forintos vissza nem térítendő állami támogatást.

A programra 240 alföldi településről nyújthattak be pályázatokat, többek között önkormányzatok, kistérségi társulások, tanyagondnoki szervezetek és tanyai gazdálkodók.

A pályázatok beadására 2012. július 9. és 2012. augusztus 31. között volt lehetőség.

A Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet elektronikus felületén összesen 416 darab pályázatot véglegesítettek, 2 milliárd 749 millió forintos támogatási igénnyel.

A legtöbb pályázat fejlesztési, karbantartási, valamint a tanyagondnoki szolgálatok fejlesztését célozta meg.

A nyertes pályázók támogatási előlegének kifizetésére a 2013. év elején, a teljes támogatási összeg kifizetésére pedig 2013. június 30-ig kerül majd sor.

A TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉS ÉS FOGLALKOZTATÁS TÁMOGATÁSA

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent a „Komplex technológiai fejlesztés és foglalkoztatás támogatása” című (GOP-2012-2.1.3 kódszámú) pályázati kiírás.

A konstrukció célja olyan komplex beruházások támogatása, amelyek kiemelkedő foglalkoztatási hatással bírnak: hozzájárulnak a munkahelyek megőrzéséhez vagy új munkahelyek teremtéséhez.

Támogatást lehet igényelni eszközbeszerzésre, információs technológia-fejlesztésre. Ezekhez kapcsolódóan támogatható továbbá az infrastrukturális és ingatlan-beruházás, az eszközbeszerzéshez kapcsolódó gyártási licenc megvásárlása, a gyártási know-how

beszerzése, a piacra jutás segítése, a vállalati humánerőforrás fejlesztése, tanácsadás igénybevétele, illetve a minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése és tanúsíttatása.

Az 1333/2012 (IX.7.) Kormány Határozat alapján a GOP-2.1.3. konstrukcióra rendelkezésre álló keret 62,3 milliárd forint a 2011-2013. évekre. A megnyílt pályázat keretében az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege minimum 50 millió forint, maximum 2 milliárd forint.

A pályázatok benyújtása 2012. november 5-től 2012. december 31-ig lehetséges.

TÁMOGATÁSI PÁLYÁZAT A TALÁLTMÁNYOK SZABADALMAZTATÁSÁRA

Az Új Széchenyi Terv keretében, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alaphoz kapcsolódva megjelent a „Magyar szellemi alkotások hazai és külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása” című pályázat.

A 200 millió forintos keretösszegű konstrukció célja a szellemi alkotások hazai vagy nemzetközi iparjogvédelmi oltalmát szolgáló tevékenységek támogatása.

A pályázatban támogatott tevékenységek eredményeként nőhet a benyújtott hazai, valamint a külföldi iparjogvédelmi bejelentések és a megadott oltalmak száma, ami előmozdíthatja a magyar szellemi alkotások hasznosulásának sikerességét.

A kiírásra magyarországi lakhellyel rendelkező természetes személyek, mikro-, kis- és középvállalkozások, költségvetési szervek, non-profit szervezetek jelentkezhetnek.

A pályázatok könnyített eljárással kerülnek elbírálásra és új elemként támogathatók a szabadalmak megelőző előkészítési költségei is.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege a hazai oltalomszerzéssel és fenntartással kapcsolatos pályázatok esetében legfeljebb 600 000 forint; a külföldi oltalomszerzéssel és fenntartással kapcsolatos pályázatok esetében legfeljebb 2 millió forint.

NEMZETI AGRÁRKAMARA

Az új Nemzeti Agrárkamarában már 100 ezren nyilvántartásba vetették magukat.

Az új agrár-köztestületnek - amely a kamarai tisztségviselők megválasztása után várhatóan a jövő év tavaszán kezdi meg működését - minden agrárgazdasági szereplő alanyi jogon tagja lesz. (Előreláthatólag 300-400 ezer lesz a végleges kamarai taglétszám.)

A kamarai tisztségviselők megválasztásában azonban csak azok vehetnek részt, akik 2012. november 30-ig regisztráltak a kamara honlapján, és befizették az 5000 forint regisztrációs díjat is.

A kamara több új szolgáltatást is bevezet, hogy tagjai versenyképességét támogassa.

Így piaci és szakmai információkkal is ellátják a tagokat, és közérthető szakkönyveket is szeretnének kiadni.

A pályázatok benyújtása 2012. december 10-től a keret kimerüléséig folyamatosan, de legkésőbb 2013. június 30-ig lehetséges.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Horváth Attila | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt. 8201 Veszprém, Órház u. 38.